

КОМП'ЮТЕРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В ПРАКТИЦІ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКИМИ РИЗИКАМИ

Старостіна А.О., Кравченко В.А.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

Сучасна практика управління підприємницькими ризиками передбачає широке використання спеціалізованих комп'ютерних програм, зокрема *@Risk* (компанія *Palisade*) і *Oracle Crystal Ball* (компанія *Oracle*). Вони слугують для управління ризиками на підставі оцінки впливу факторів ризику (вихідних змінних, первісних подій) на очікувані результати в тій чи тій сфері діяльності компанії.

Використання програми передбачає кілька кроків: (1) розробка моделі – виклад проблеми засобами *Excel*; (2) установлення параметрів невизначеності – установлення в моделі потрібних типів розподілу ймовірності і відповідних варіантів значень тих чи тих вихідних змінних; (3) виконання симуляції для аналізу моделі – визначення значень і ймовірності результатів; (4) ухвалення рішення – ґрунтується на отриманих результатах і особливостях ставлення керівника до ризику.

Програми *@Risk* і *CrystalBall* можуть використовуватися на підприємствах для розрахунку обґрунтованості результатів (наприклад, NPV (чистої приведеної вартості)) тих або інших маркетингових проектів з урахуванням факторів ризику. Так, якщо взяти проект, який передбачає реалізацію комплексу просування послуг турфірми, то ми можемо наступним чином врахувати фактори ризику та те, як вони враховуються в розрахунку NPV проекту (табл. 1).

Таблиця 1. Фактори ризику та їх врахування при обчисленні NPV проекту.

	Фактори ризику	Змінні проекту (Тип розподілу ймовірності)	Вплив факторів ризику на змінні проекту
1	Зміни макроекономічної ситуації	Ставка дисконтування (Трикутний)	Якщо макроекономічна ситуація покращиться, то ставка дисконтування зменшиться, і навпаки.
2	Посилення конкурентної боротьби	Кількість конкурентів, що виходять на ринок (Біноміальний).	Зростання кількості конкурентів призведе до зменшення темпів росту реалізації послуг компанії.
3	Фінансовий стан компанії	Розходи на просування - участь в туристичній виставці (Рівномірний)	Чим кращим буде фінансовий стан компанії, тим більше грошей буде виділено на участь у виставці.